

Terveyden edistäminen - valintakoe 23.5.2016, kello 12.0-16.00

valintakoetehtävien vastaukset

Tehtävä 1. Oikein - väärin väittämät

Perehdy artikkeliin 1. *Komulainen J, Vuorela P, Malmivaara A. Tutkimustiedon kriittinen arviointi. Satunnaistetun kontrolloidun tutkimuksen periaatteita ja sudenkuoppia. Duodecim 2014;130:1439-1444*

Vastaa artikkelin perusteella ohessa oleviin väittämiin (Oikein = O, Väärin = V). Merkitse vastauksesi kysymyksen lopussa olevalle viivalle.

Väittämät	Vastaus
1. Satunnaistetussa tutkimuksessa ei ole väliä miten tutkimus asetellaan ja miten tutkimus raportoidaan.	V
2. Sokkouttamisen puute tai sen epäonnistuminen ei haittaa kontrolloidussa tutkimuksessa.	V
3. Tutkittavat voivat vaihtaa tutkimusryhmää kesken tutkimuksen jos niin haluavat.	V
4. Jos tutkittavaan hoitoon havaitaan liittyvän vakavia haittoja, on tutkimuksen järjestäjällä velvollisuus keskeyttää tutkimus.	O
5. Tutkimuksen tuloksissa harhan riski kasvaa, jos tutkittavien määrä tutkimusryhmässä pienenee keskeyttämisen vuoksi.	O
6. Tutkimuksen keskeyttäminen ennenaikaisesti saattaa aiheuttaa liian myönteisiä tuloksia.	O
7. Sokkouttaminen merkitsee, että tutkittava laitetaan arvaamaan kumpaan tutkimusryhmään hän joutuu.	V
8. Satunnaistettu kontrolloitu tutkimus tehdään rajatulle tutkimusjoukolle tarkoin määritellyissä ja valvotuissa olosuhteissa.	O
9. Satunnaistetussa kontrolloidussa tutkimuksessa tutkija kontrolloi ketkä tutkittavat päätyvät tutkimusryhmiin.	V
10. Tutkimuksen suunnitteluvaihe on tärkeä osa tulosten oikeanlaista analysointia.	O
11. Kun tuloksia tarkastellaan tutkimuksen päätteeksi, tilastotieteen ymmärtämisellä ei ole enää merkitystä.	V
12. Tutkimuksen lukijan tehtäväksi jää arvioida ovatko tutkimustulokset kliinisesti merkittäviä.	O
13. Jos tutkimuksessa on mukana kontrolliryhmä, on aina kyse satunnaistetusta kontrolloidusta tutkimuksesta.	V
14. Tilastollisesti merkitsevien tulosten raportoimatta jättäminen on erittäin tavallista.	V
15. Tilastollisesti ei-merkitsevien tulosten jättäminen raportoinnista aiheuttaa julkaisuharhaa.	O
16. Satunnaistetussa kontrolloidussa tutkimuksessa tutkimusryhmiä seurataan eri tavoilla.	V

17. Tutkimuksissa suuret erot alaryhmien välillä vähentävät hyötyä tutkittavilla potilailla ja sattuman riski on suuri, eikä asiaa tarvitse tutkia enempää.	V
18. Tutkimuksen kustannuksien ja haittojen arviointi on tärkeää, vaikka niiden arviointi tutkimuksen alussa on vaikeaa.	0
19. Tutkittavan tulokset arvioidaan aina siinä ryhmässä, johon hänet on alun perin laitettu, vaikka annettu hoito poikkeaa alkuperäisestä suunnitelmasta.	0
20. Satunnaistetuissa kontrolloiduissa tutkimuksissa tehokkaaksi osoitettujen interventioiden vaikuttavuus terveydenhuollon arjessa on usein toivottua heikompi.	0

Oikeasta vastauksesta 1 piste, väärästä vastauksesta 0 pistettä (Maksimipistemäärä 20 pistettä)

Tehtävä 2. Monivalinnat

Perehdy artikkeliin 1. *Komulainen J, Vuorela P, Malmivaara A. Tutkimustiedon kriittinen arviointi. Satunnaistetun kontrolloidun tutkimuksen periaatteita ja sudenkuoppia. Duodecim 2014;130:1439–1444*

Vastaa artikkelin perusteella ohessa oleviin monivalintakysymyksiin. Merkitse vastauksesi ruudukkoon.

Kys.nro.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Vastaus	C	A	A	B	D	C	C	B	B	A

1. Riittävä otoskoko on

- a) > 500
- b) > 10 000
- c) Ei pystytä arvioimaan
- d) Ei ole väliä, kunhan saadaan tutkimus aikaiseksi.

2. Sovitusta protokollasta voidaan poiketa vain, jos

- a) selittävät muuttujat niin vaativat
- b) tutkija haluaa niin tehdä
- c) tutkittavassa ryhmässä tapahtuu suuria muutoksia
- d) yhdistelmämuuttujien teho muuttuu

3. 95 % luottamusväli tarkoittaa, että

- a) toistettaessa tutkimus sata kertaa, tuloksen piste-estimaatti asettuu viidessä tapauksessa luottamusvälin ulkopuolelle.
- b) 95 % tuloksista on todennäköisesti oikein.
- c) tulokset ovat aina oikein.
- d) tutkimus on tältä osin onnistunut.

4. 95 % luottamusvälille sijoittuva tulos on yleistettävissä

- a) vain rajalliseen joukkoon tutkittavia
- b) vain tiettyyn joukkoon ja tietyissä olosuhteissa olevia tutkittavia
- c) kaikkiin tutkittaviin
- d) kaikkiin tilanteisiin

5. PICO -periaatteessa huomioidaan

- a) Asetelma (Protocol)
- b) Tutkimuksen idea (Idea)
- c) Kustannukset (Costs)
- d) Lopputulokset (Outcomes)

6. Jos 40 % interventioryhmän ja 50 % vertailuryhmän tutkittavista saa hyvän lopputuloksen, paljonko on suhteellisen riskin väheneminen?

- a) 10 %
- b) 20 %
- c) 25 %
- d) 90 %

7. Tulosten oikeellisuuteen vaikuttaa pudonneiden määrä. Hyväksyttävää on,

- a) jos vain alle 5 % tutkimuksen aloittaneista jää pois seurannasta.
- b) jos vain 2 % tutkimuksen aloittaneista jää pois seurannasta.
- c) jos interventio- ja vertailuryhmistä putoaa yhtä paljon tutkittavia ja pudonneiden määrään ei voi antaa yhtä oikeaa lukua.
- d) jos kukaan ei putoa pois interventioryhmästä.

8. Satunnaistetusta kontrolloidusta tutkimuksesta saatavat tulokset antavat tietoa

- a) parhaassa mahdollisessa tilanteessa.
- b) ihanne olosuhteissa.
- c) terveyshuollon arjesta.
- d) kaikista mahdollisista tilanteista.

9. Tutkimustulokset arvioidaan

- a) arkeen sopivilla perusteilla.
- b) luottamusvälein.
- c) vakavuudella.
- d) riskillä.

10. Jos tutkimuksessa ei ole osoitettu riittävää vaikutusta, on lukijan pohdittava

- a) oliko otoskoko riittävä.
- b) olivatko tutkimuksen lähdeviitteet asialliset.
- c) saivatko tutkittavat riittävän palkkion.
- d) vääristelivätkö tutkittavat vastauksiaan.

Oikeasta vastauksesta 1 piste, väärästä vastauksesta 0 pistettä (Maksimipistemäärä 10 pistettä)

Tehtävä 3.

Perehdy artikkeliin 2. *Sipilä S, Lommi M-L. Hoitosuositukset eivät muutu hoitokäytännöiksi itsestään. Duodecim 2014;130:832–839*

Laadi artikkelista 200 sanan mittainen tiivistelmä sen keskeisistä osa-alueista, jossa kuvaat hoitosuosituksen käyttöönottoa ja siihen liittyviä käsitteitä. Laske kuhunkin laatikkoon kirjoittamasi sanamäärä ja lopuksi kaikki sanat yhteen (Maksimipistemäärä 26 pistettä; sisällöstä 20 pistettä, 6 pistettä sanamäärän noudattamisesta, tekstin sujuvuudesta (kieliasu / oikeinkirjoitus) ja loogisuudesta)

Kirjoita kuhunkin laatikkoon noin 50 sanaa (<i>Alla olevissa laatikoissa kuvattu mitä tiivistelmän sisällöstä saatavia pisteitä</i>)	Sanamäärä
Osa-alue 1. Hoitosuositusten käyttöönoton teoria; tiivistelmässä on esitetty termit diffuusio, disseminaatio, implementaatio/jalkauttaminen (3 p) + muodostettu kokonaiskäsitys (2 p)	
Osa-alue 2. Käyttöönoton esteet; tiivistelmässä on esitetty hoitosuositus, ammattilainen, organisaatio ja yhteiskunta (4 p) + muodostettu kokonaiskäsitys (1 p)	
Osa-alue 3. Menetelmien ja hoitosuositusten käyttöönotto; julkaiseminen, koulutus, mielipidevaikuttajat ja vierikoulutus (4 p) + muodostettu kokonaiskäsitys (1 p)	
Osa-alue 4. Kokonaisuuden hahmottaminen, termit vierikoulutus, auditointi, muistutukset ja kannustimet (4 p) + muodostettu kokonaiskäsitys (1 p)	
Sanoja yhteensä	